

Barndomsminner fra Husvik i 1930-årene

I mine barneår bodde vår familie mye på Husvik. Slekten har sine røtter der, og det er familie og venner over alt.

I minnet forekommer det meg at det var godt vær, iallfall badevær, hver dag hele sommeren, og vi badet eller boltret oss på sjøen mesteparten av dagen. Der var det liv og virksomhet, både av små og av større båter. Hver morgen passerte «Jarlsberg» på vei til Oslo, den anløp Vallø. Midt på dagen så vi den mindre «Horten» gå forbi. En tid var det en tredje båt, «Tønsberg I», jeg husker den hadde slik en gjennomtrengende tuting eller uling. Ved reiser til og fra Oslo var det naturlig for kystbefolkningen å ta disse båtene, og hvilken stemning var det ikke på Vallø når en ventet slekt fra hovedstaden, eller når en selv skulle avsted!

Mindre frakteskuter som «Bygdin» var det flere av, jakter og fiskeskøyter tøffet forbi, og ofte lå Valløbukten full av småbåter som fisket. En og annen fantejakt var det også, folk fra dem dro ofte rundt i husene med selvlagede varer. Fjordfiskere solgte også på dørene, jeg husker en gammel mann med skjegg som gikk rundt med fisken i en bakke på skuldrene. Vi kalte ham «onsingen», han var vel fra Onsøy. Han fallbød sin fisk slik: «Bælfm måkril ida' Di!» Mor kjøpte gjerne av ham.

Hver hverdag kom en liten ubåtflotilje fra Teie og holdt øvelse på Valløbukta, det var 2—3 ubåter og et moderskip. Det var spennende å se ubåtene dykke og komme opp igjen. De dro gjerne etterpå videre ut gjennom Valløgapet og innover Oslofjorden.

1930-årene var hvalfangstens glanstid, den bragte med seg et yrende liv, særlig ved avreise og ankomst. Like før 17. mai kom de gjerne, og da var det en rent sørlandsk stemning og glede på bryggene på Husvik og Narverød. Flere kokerier ankret opp for sommeren utenfor stredene, «Pelagos» ved Bogen, «Hektor», «Skytteren» og «Antarctic» utenfor Jernvik, og «Terje Viken», «Salvestria», «Sourabaya», «Polar Chief» og flere mindre skip utenfor Husvik. Det hendte at vi barn fikk lov til å komme ombord. Vaktmennene viste oss rundt, det

var stor stas. Nå og da sto det folk på stranden som skulle ombord. De kunne da rope «Hektor!» o'hoi!» Hvis vaktmannen ikke hørte, var det alltid en gutt med båt i nærheten som fikk en slant for å sette dem ut.

Jeg husker en gang «Hektor» skulle prøve maskinene en sommerdag. Propellene gikk også og laget den herligste strøm langs land. Da hadde vi barn en stor dag, det var vel moro å hoppe uti og svømme med strømmen. Fra Jernvik til Narverød gikk det i rekordfart!

Når en bor ved sjøen, er det gildt å ha en båt. Vi hadde en pram som vi satte mast og seil på, seilet var et signalflegg vi hadde fått tak i fra skipsoppbyggingen på Jarlsø. Å seile var festlig! Møtende båter brukte kikkert på oss, vi fikk senere høre signalflegget betydde «pest ombord!» Vi gjorde strandhugg på øyene, der var mye spennende. På Ormø sto det en hvalkjeve som en portal, der var gamle hustufter å kikke på, markjordbær fant vi på flere øyer, og det var fine badeplasser over alt.

En begivenhet om sommeren var søndagsskoleturen til Torgersøya, da hadde en inntrykk av at hele befolkningen skulle avsted. En hel liten armada tøffet dit ut. Her slo familiene seg til med matkurvene, det ble arrangert leker på de fine slettene, der var taler og sang. Jeg har vært på Torgersøya de senere år, nå er en stor del av de fine slettene grodd til med nypetorn, det var kanskje sauene som holdt slettene åpne? Også på land hadde barna fine muligheter for lek og utfoldelse. Vi lekte på Juelsåsen «Politi og røver», hadde skattejakt, lekte gjemsel og bygde hytter. På Kikut plukket vi blåbær, dro på landtur eller klatret i fjellveggen. Oppe på Prekestolen var det en bragd å komme, iallfall for en jente!

Nå er både Juelsåsen og Kikut bebygget, så lekemulighetene for barna på Husvik er nok noe reduserte. Leken foregår nok annerledes idag, dog er vel sjøen fremdeles boltreplassen om sommeren, iallfall for de litt større barna, nå med finere farkoster enn vi hadde: Seilbrett, kanoer, A-joller og også større snekker, lånt av far!

Grete Haugen,
Husvik.

